

LECTIO QUADRAGESIMA
ΑΚΛΟΝΗΤΗ ΑΠΟΦΑΣΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ
ΜΠΡΟΣΤΑ ΣΤΙΣ ΑΠΕΙΛΕΣ ΤΟΥ ΔΙΚΤΑΤΟΡΑ

ΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Sulla, occupāta urbe, senātum armātus coegerat ut C. Marius quam celerrime hostis iudicarētur. Cuius voluntāti nemo obviam ire audēbat; solus Quintus Mucius Scaevola augur de hac re interrogātus sententiam dicere noluit. Quin etiam cum Sulla minitans ei instāret, dixit is Sullae: «Licet* mihi ostendas agmina militum, quibus curiam circumsedisti; licet* mortem minitēris, numquam tamen ego hostem iudicābo Marium. Etsi* senex et corpore infirmo sum, semper tamen meminero urbem Rōmam et Italiam a Mario conservātam esse.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΥΣΕΣ ΕΝΑΝΤΙΩΜΑΤΙΚΕΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

ΕΚΦΡΑΖΟΥΝ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

- Εισάγονται** → **etsi, tametsi, quamquam + ΟΡΙΣΤΙΚΗ**
 → **cum, licet + ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ** [βλ. Ακολουθία Χρόνων]
- Συνοδεύονται** → Συνήθως από το επίρρημα **tamen** στην κύρια πρόταση
- π.χ.** → Etsi Antonius Cleopatram amavit, illa tamen se interfecta est

ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΥΣΕΣ ΠΑΡΑΧΩΡΗΤΙΚΕΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

ΕΚΦΡΑΖΟΥΝ ΥΠΟΘΕΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

- Εισάγονται** → **etiamsi + ΟΡΙΣΤΙΚΗ ή ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ** [βλ. Ακολουθία Χρόνων]
 → **licet, quamvis, ut + ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ** [βλ. Ακολουθία Χρόνων]

Συνοδεύονται → Συνήθως από το επίρρημα *tamen* στην κύρια πρόταση. Επίσης αξίζει να σημειωθεί ότι το *quamvis* προτιμάται μπροστά από επίθετα ή επιρρήματα

π.χ. → Quamvis ille felix sit

ΟΙ ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΥΣΕΣ ΕΝΑΝΤΙΩΜΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΧΩΡΗΤΙΚΕΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ XL

Licet mihi ostendas agmina militum
Licet mortem miniteris
Etsi senex et corpore infirmo sum

ΆΛΛΕΣ ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΥΣΕΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ XL

ut C. Marius quam celerrime hostis iudicaretur
cum Sulla minitans ei instaret
quibus curiam circumsedisti

ΑΡΧΙΚΟΙ ΧΡΟΝΟΙ ΡΗΜΑΤΩΝ

armo, 1
 audeo, ausus sum, audere, 2 [ημιαποθ.]
 circumsedeo, -sedi, -sessum, -sedere, 2
 cogo, coegi, coactum, cogere, 3
 conservo, 1
 dico, dixi, dictum, dicere, 3
 eo, i[v]i, itum, ire, 4

insto, institi, instare, 1
 interrogo, 1
 iudico, 1
 meminisci, meminisse [απαρ. πρκμν.]
 minitor, minitatus sum, minitari, 1 [αποθ.]
 nolo, nolui, nolle
 occupo, 1
 ostendo, ostendi, ostentum (ostensum), ostendere, 3

Προσοχή!

agmen -inis, ουδέτερο γ' κλίσης

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

1. Να μεταφέρετε τις παρακάτω λέξεις του μαθήματος XL στον αντίθετο αριθμό.

senatum	➔		minitans	➔	
hostis	➔		agmina	➔	
voluntati	➔		quibus	➔	
re	➔		corpore	➔	

2. Να γράψετε τους άλλους βαθμούς των παρακάτω τύπων από το μάθημα XL:

celerrime, senex, infirmo

ΘΕΤΙΚΟΣ	ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΟΣ	ΥΠΕΡΘΕΤΙΚΟΣ

3. Να γράψετε τους πιο κάτω τύπους ρημάτων στο β' πληθυντικό πρόσωπο υποτακτικής παρατατικού και υπερσυντελικού (όπου χρειάζεται, να λάβετε υπόψη το υποκείμενό τους στο κείμενο).

	ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ ΠΑΡΑΤΑΤΙΚΟΥ	ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ ΥΠΕΡΣΥΝΤΕΛΙΚΟΥ
coegerat		
dicere		
miniteris		

4. Να γράψετε τους πιο κάτω τύπους ρημάτων στο γ' ενικό πρόσωπο υποτακτικής ενεστώτα και παρακειμένου (όπου χρειάζεται, να λάβετε υπόψη το υποκείμενό τους στο κείμενο).

	ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ ΕΝΕΣΤΩΤΑ	ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ ΠΑΡΑΚΕΙΜΕΝΟΥ
noluit		
sum		

5. Να μεταφέρετε τις προτάσεις στα Λατινικά.

Αν και σκοτώθηκε στον πόλεμο, η πατρίδα δεν κατακτήθηκε (exrugno, 1 = κατακτώ).

Ακόμη κι αν έρθεις με όλο τον στρατό, δεν θα πολεμήσω κατά της πατρίδας.

Ακόμη κι αν ο φίλος είναι πλούσιος, όμως εγώ δεν τον φθονώ.

6. Να αντικαταστήσετε τον προσδιορισμό του σκοπού με τελική πρόταση προβαίνοντας στις απαραίτητες αλλαγές.

i. Milites venerunt duci multos captivos allatum.

ii. Cleopatra speculatores misit copias hostium visum.

7. Να αντικαταστήσετε την τελική πρόταση με άλλους τρεις [3] τρόπους ώστε να δηλώνεται επίσης ο προσδιορισμός του σκοπού.

Caesar apud Belgas legiones conlocavit ut hiemarent.

i. _____

ii. _____

iii. _____

8. Να αντικαταστήσετε το *debeo* + *απαρέμφατο* [ενεργητική σύνταξη] από τον αντίστοιχο τύπο της Παθητικής Περιφραστικής Συζυγίας. Όπου χρειάζεται να δηλωθεί το ποιητικό αίτιο. ΠΡΟΣΟΧΗ αν θα χρησιμοποιήσετε ΠΡΟΣΩΠΙΚΗ σύνταξη ή ΑΠΡΟΣΩΠΗ.

i. Legatus magnum pondus auri importare debet.

ii. Omnes viri Romae maxima frugalitate uti debuerant.

9. Από το κείμενο XL να εντοπίσετε και να γράψετε δύο (2) λέξεις της λατινικής που παρουσιάζουν σημασιολογική και ετυμολογική συγγένεια με την ελληνική γλώσσα (αρχαία ή νέα), δηλώνοντας και τη σχετική ελληνική λέξη. Να εξαιρεθούν τα κύρια ονόματα.

Λατινική λέξη		Ελληνική λέξη
	➔	
	➔	

10. Για κάθε μία από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου XL να γράψετε μία (1) ετυμολογικώς και σημασιολογικώς συγγενή λέξη, προερχόμενη από κάποια από τις σύγχρονες ευρωπαϊκές γλώσσες (αγγλικά ή γαλλικά ή ισπανικά ή ιταλικά ή γερμανικά).

Λατινική λέξη		Αγγλική λέξη	Γαλλική λέξη	Ισπανική λέξη	Ιταλική λέξη	Γερμανική λέξη
sententia	➔					
militum	➔					
meminero	➔					

11. Να αντιστοιχίσετε τις λέξεις του κειμένου XL της στήλης Α' με τις πτώσεις της στήλης Β'.

A	B
occupata	Αιτιατική ενικού
senatum	Γενική πληθυντικού
voluntati	Αφαιρετική ενικού
	Δοτική ενικού
	Ονομαστική πληθυντικού
	Αφαιρετική πληθυντικού

12. Να χαρακτηρίσετε ως Ορθό ή Λάθος το περιεχόμενο των παρακάτω προτάσεων χρησιμοποιώντας ανάλογα τα σύμβολα ✓ ή ×.

- Quin etiam cum Sulla minitans ei instāret, dixit is Sullae [...]

	Ορθό	Λάθος
Ο τύπος <i>ei</i> είναι δοτική ενικού		
Ο τύπος <i>Sullae</i> είναι γενική ενικού		

- Licet mihi ostendas agmina militum, licet mortem miniteris, numquam eum hostem iudicabo

	Ορθό	Λάθος
Ο τύπος <i>ostendas</i> είναι οριστική ενεστώτα		
Ο τύπος <i>miniteris</i> είναι υποτακτική παρατατικού		

13. Να δηλώσετε ποια από τις παρακάτω προτάσεις είναι γραμματικά και συντακτικά ορθή γράφοντας δίπλα από την ορθή απάντηση το σύμβολο ✓. Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας.

Etsi Socrates pauper sit, eum tamen paupertas non prohibet	
--	--

Quamvis Socrates pauper est, eum tamen paupertas non prohibet	
Licet Socrates pauper est, eum tamen paupertas non prohibet	
Etsi Socrates pauper est, eum tamen paupertas non prohibet	

14. Να εντοπίσετε και να διορθώσετε το συντακτικό σφάλμα / σφάλματα στις ακόλουθες προτάσεις.

i. Urbs Romanis subvenienda est.

Σφάλμα - Σφάλματα	Διόρθωση

ii. Libri Caesaris idonei erant legendi.

Σφάλμα - Σφάλματα	Διόρθωση

15. Να αξιολογήσετε τη στάση του Κόιντου Μούκιου Σκαιόλα ως πολίτη απέναντι στις απειλές του Σύλλα να κηρύξει τον Γάιο Μάριο εχθρό του κράτους.

